

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

SZKOŁA PODSTAWOWA W ŚWIERCZYNIE

rok szkolny 2018/2019

„Pozwólmy dzieciom błędzić i radośnie dążyć do poprawy.”

Janusz Korczak

Podstawa prawna:

- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59) - art. 10 ust. 1 pkt 5, art. 26 ust. 2, art. 78, art. 98-99.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2017 r. poz. 649) - § 4.
- Statut Szkoły Podstawowej w Świerczynie.

Wstęp:

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Świerczynie jest skierowany na wychowanie dziecka w poczuciu własnej wartości, świadomego swoich zainteresowań i uzdolnień, pobudzanie jego aktywności, ciekawości poznawczej oraz motywacji do dalszej edukacji.

Przez profilaktykę rozumiemy działania mające na celu zapobieganie niekorzystnym zjawiskom. Profilaktyka szkolna jest procesem wspomagania dziecka i jego domu rodzinnego w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczaniu i likwidowaniu czynników, które blokują prawidłowy rozwój i zaburzają zdrowy styl.

Do najważniejszych czynników chroniących dzieci przed podejmowaniem zachowań ryzykownych zalicza się:

- silną więź emocjonalną z rodzicami,
- zainteresowanie nauką szkolną,
- szacunek do norm, wartości, autorytetów,
- stałą opiekę sprawowaną przez kompetentną osobę dorosłą,
- zdolności umożliwiające dobre wyniki w nauce,
- umiejętność rozwiązywania problemów,
- wrażliwość społeczną,
- poczucie własnej skuteczności.

Założenia programowe:

1. Tworzenie na terenie szkoły warunków do rozwoju osobowości poprzez: koła zainteresowań, rozwijanie samorządności, prace organizacji pozaszkolnych, zajęcia pozalekcyjne.
2. Kształtowanie postaw zgodnie z przyjętym przez szkołę systemem wartości.
3. Działania na rzecz zaspokajania specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów, wynikające z diagnozy wstępnej i współpracy ze specjalistami.
4. Działania opiekuńcze rozwijane przez pracę indywidualną z uczniem, pomoc materialna i stypendialna.
5. Tworzenie i rozwijanie tradycji, działania okolicznościowe i doraźne.
6. Współdziałanie z rodzicami i środowiskiem lokalnym.
7. Podnoszenie umiejętności wychowawczych wszystkich pracowników szkoły, również pracowników administracji i obsługi.
8. Działania prozdrowotne.

Cele programu:

1. Wspieranie rozwoju każdego ucznia biorąc pod uwagę jego specjalne potrzeby edukacyjne.
2. Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa wszystkim uczniom w szkole.
3. Tworzenie w szkole przyjaznej atmosfery poprzez włączanie uczniów i ich rodzin w życie szkoły.
4. Wypracowanie odpowiedniej postawy ucznia wobec przemocy, używek oraz postawy promującej zdrowy tryb życia i pozytywne kontakty międzyludzkie.
5. Przygotowanie uczniów do właściwego funkcjonowania w grupie rówieśniczej i społeczności szkolnej.
6. Wpajanie uczniom zasad i norm, to znaczy takie ich utrwalanie w świadomości uczniów, by autentycznie się z nimi utożsamiali, rozumieli je i przyjmowali wszystkie konsekwencje wynikające z ich przestrzegania.

Formy i metody realizacji programu:

Formy pracy:

- a) indywidualna,
- b) zbiorowa,
- c) w zespołach zadaniowych.

Metody realizacji:

- a) gry i zabawy,
- b) warsztaty poznawczo-doskonające,
- c) dyskusje na forum grupy,
- d) twórczość artystyczna,
- e) metody aktywizujące,
- f) wycieczki tematyczne, turystyczne-krajoznawcze, rekreacyjne.

Priorytety na rok szkolny 2018/ 2019:

1. Kształtowanie postaw patriotycznych.
2. Rozwijanie samodzielności, kreatywności i aktywności uczniów.
3. Pobudzanie zainteresowań przyszłym zawodem.
4. Upowszechnianie idei bezpiecznego wykorzystywania technologii cyfrowej.

Plan i harmonogram działań:

Priorytety	Działania
1. Kształtowanie postaw patriotycznych.	Udział w uroczystościach szkolnych i dbanie o strój galowy. Rekord dla Niepodległej. Poszanowanie symboli narodowych. Dbłość o estetykę języka. Wieczór poezji patriotycznej. Wystawa prac o tematyce patriotycznej. Konkurs na wiersz: „Moja mała Ojczyzna”. Zajęcia rękodzielnicze (szycie flag i rozet, kotyliony). Wyjścia i wyjazdy do miejsc związanych z historią. Podniesienie bandery do końca roku 2018. Kultywowanie tradycji regionu.
	Wdrażanie programów autorskich. Udział w projektach międzyszkolnych. Organizacja konkursów i innych form współpracy ze szkołami.

2. Rozwijanie samodzielności, kreatywności i aktywności uczniów.	Udział uczniów w zajęciach pozaszkolnych, terenowych. Adaptacja sal lekcyjnych do poszczególnych przedmiotów. Wyjazdy na wycieczki edukacyjne. Realizacja projektów szkolnych. Wybór patrona szkoły. Rozwijanie samorządności i spółdzielczości uczniowskiej.
3. Pobudzanie zainteresowań przyszłym zawodem.	Odwiedzanie firm oraz instytucji zewnętrznych. Spotkania ze specjalistami różnych zawodów. Realizacja programu doradztwa zawodowego. Rozwijanie zainteresowań na zajęciach tematycznych.
4. Upowszechnianie idei bezpiecznego wykorzystywania technologii cyfrowej.	Udział w projektach dotyczących programowania. Wdrażanie na lekcjach metod aktywizujących z wykorzystaniem technologii cyfrowej. Uwzględnienie na zajęciach tematów dotyczących cyberprzemocy. Uświadamianie o zagrożeniach wynikających z nieumiejętnego korzystania z sieci (warsztaty). Podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli (szkolenia dla nauczycieli).

Zaburzone relacje z rówieśnikami

Cele wychowawcze i profilaktyczne	Zadania szkoły	Uszczegółowione zadania szkoły	Osoby odpowiedzialne, terminy	Sposób monitorowania, uwagi
Kształcenie umiejętności zapobiegania zaburzonym relacjom z rówieśnikami i dorosłymi.	Diagnoza	a) obserwacja uczniów w różnych sytuacjach na terenie szkoły i poza nią, b) indywidualne badania uczniów, c) pomiar socjometryczny.	nauczyciele, pedagog szkolny, cały rok	arkusze obserwacji, analiza opinii PPPP w Rydzynie, 2 x w roku
	Działania edukacyjno-informacyjne	Działania wobec uczniów: a) szkolenia/ warsztaty o tematyce dotyczącej rozpoznawania, nazywania i panowania nad	pedagog, wychowawcy klas,	analiza planów godzin wychowawczych,

	wobec uczniów, rodziców i nauczycieli	emocjami i uczuciami, współtworzenie norm i zasad współżycia klasowego i szkolnego, stosowanie zasad kulturalnego zachowania się i przestrzeganie obowiązujących norm, umiejętność komunikowania się w grupie, dostrzeganie potrzeb i uczuć innych, konstruktywne rozwiązywania konfliktów, b) nabywanie umiejętności asertywnych poprzez udzielanie informacji zwrotnych, odmawianie, zwracanie się o pomoc, wyrażanie opinii niezadowolenia, określanie swoich praw i przestrzeganie praw innych, Działania wobec rodziców: a) zapoznavanie rodziców z etapami rozwoju i potrzebami dzieci, b) informowanie o prawach i obowiązkach rodziców i konsekwencjach ich niestosowania, c) informowanie rodziców o możliwości korzystania z pomocy instytucji wspierających rodzinę.	cały rok pedagog, nauczyciele wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog	sprawozdanie pedagoga szkolnego analiza sytuacji wychowawczej szkoły ankietowanie rodziców, zbieranie informacji na zebraniach klasowych

		Działania wobec nauczycieli: a) okresowa kontrola i ewaluacja własnych działań wobec uczniów, b) analiza działań i dostosowanie ich do potrzeb szkoły, c) metody integrowania grupy, metody aktywizowania rodziców.	przewodniczący zespołów oddziałowych	sprawozdania z prac zespołów oddziałowych
	Planowanie warunków do realizacji zadań	a) wyposażenie biblioteki szkolnej w publikacje dotyczące komunikacji interpersonalnej, b) zapewnienie środków finansowych na szkolenie nauczycieli, uczniów i rodziców.	bibliotekarz , dyrekcja szkoły	wykaz potrzebnych pozycji
	Nawiązywanie/ kontynuowanie współpracy z instytucjami wspomagającymi	a) placówki doskonalenia zawodowego nauczycieli, np. CDN Leszno b) PPPP w Rydzynie, c) Rada Rodziców - współfinansowanie szkoleń dla rodziców i uczniów, udział w organizowaniu imprez i uroczystości szkolnych.	dyrektor, pedagog, wychowawcy klas,	zaświadczenia z odbytych szkoleń

	Ewaluacja działań	a) obserwacja zachowań i relacji między nauczycielami i rodzicami,	dyrekcja	?

Nieodpowiedni stosunek do obowiązków szkolnych, niepowodzenia szkolne

Cele wychowawcze i profilaktyczne	Zadania szkoły	Uszczegółowione zadania szkoły	Terminy, osoby odpowiedzialne	Sposób monitorowania, uwagi
Ograniczenie skutków i zapobieganie niepowodzeniom szkolnym	Diagnoza	a) analiza dokumentów szkolnych, b) obserwacja, c) pomiar dydaktyczny, d) wywiad środowiskowy.	wychowawcy, pedagog, cały rok	teczka wychowawcy klasy, dziennik pedagoga
	Działania edukacyjno – informacyjne wobec uczniów, nauczycieli i rodziców	Działania wobec uczniów: a) poznanie przez uczniów metod sprawnego i skutecznego uczenia się, b) radzenie sobie w sytuacjach trudnych, c) planowanie i organizowanie sobie nauki i czasu wolnego,	cały rok wychowawcy klas,	analiza osiągnięć uczniów, klasyfikacja śródroczna i końcoworoczna, rozmowy

		c) rozwijanie zainteresowań dziecka, d) współpraca ze szkołą, e) uczestniczenie w zebraniach z rodzicami oraz konsultacjach indywidualnych. Działania wobec nauczycieli: a) znajomość metod pobudzających aktywność i motywację do nauki, b) specjalistyczne szkolenia, np. dysleksja, ADHD?	nauczyciele przedmiotów, cały rok zespoły oddziałowe	analiza indywidualnych przypadków
	Planowanie warunków do realizacji zadań	a) ustalenie stosowanej do zamierzeń tematyki godzin wychowawczych, b) organizacja zajęć wyrównawczych, c) organizacja kółek zainteresowań, d) uzupełnianie księgozbioru o pozycje dotyczące niepowodzeń szkolnych i ich zapobieganiu, e) zapewnienie środków finansowych na prowadzenie szkoleń i warsztatów tematycznych.	wychowawcy klas, nauczyciele, bibliotekarz, dyrekcja, cały rok	plany pracy wychowawcy klasy, tematyka godzin wychowawczych,
	Instytucje i	a) wychowawcy klas,		ilość udzielanych

	osoby wspierające	b) pedagog szkolny, c) Poradnia Powiatowa Psychologiczno – Pedagogiczna w Rydzynie, d) Policja.		porad, ewidencja spotkań, wnioski do poradni
	Modyfikacja dokumentów szkolnych	a) analiza aktów prawnych i aktualizacja prawa wewnątrzszkolnego.	dyrekcja, zespół ds. nowelizacji	dokumenty szkolne
	Ewaluacja działań	a) ankiety, b) analiza dokumentów szkolnych, c) pomiar dydaktyczny.	dyrekcja, nauczyciele	okresowa analiza osiągnięć dydaktycznych

Zachowania zagrażające zdrowiu i życiu				
Cele wychowawcze i profilaktyczne	Zadania szkoły	Uszczegółowione zadania szkoły	Terminy, osoby odpowiedzialne	Sposób monitorowania, uwagi
Przeciwdziałanie	Diagnoza	a) obserwacja,	nauczyciele,	arkusze obserwacji,

zachowaniom zagrażającym zdrowiu i życiu		b) ankiety, c) wywiad, d) analiza dokumentów szkolnych.	pedagog cały rok	teczka wychowawcy klasy, ankiety
	Działania edukacyjno – informacyjne wobec uczniów, rodziców i nauczycieli.	Działania wobec uczniów: a) wpływ różnych używek na organizm człowieka, b) mechanizm i istota uzależnień, c) planowanie czasu wolnego (kształcenie umiejętności organizowania sobie czasu), d) radzenie sobie ze stresem i napięciem emocjonalnym, e) rozpoznawanie i nazywanie uczuć, f) umiejętność samooceny, g) umiejętność podejmowania decyzji, h) sztuka odmawiania (kształcenie postaw asertywnych), i) zdrowe odżywianie, j) dbałość o higienę osobistą. Działania wobec rodziców: a) właściwości okresowych faz wieku rozwojowego	higienistka szkolna, pedagog, wychowawcy klas, cały rok	ocena wiedzy uczniów poprzez udział w konkursach, imprezy promujące zdrowie (Dzień Sportu, Dzień Ziemi, I Dzień Wiosny) obserwacja zachowań uczniów

	b) stymulacja rozwoju, kontrola jego przebiegu, c) rola odżywiania w prawidłowym rozwoju dziecka, d) racjonalne formy spędzania wolnego czasu, e) rozpoznawanie zagrożeń i symptomy zaburzeń rozwojowych, f) rola rodziny w kształtowaniu zachowań prozdrowotnych, g) instytucje udzielające pomocy. Działania wobec nauczycieli: a) jak dbać o zdrowie własne i ucznia, b) rozpoznawanie symptomów uzależnień, c) umiejętności komunikacyjne, asertywność.		teczki wychowawcy klasy, ewidencja udziału uczniów na dodatkowych zajęciach monitorowanie zachowań
Planowanie warunków do realizacji zadań	a) zapewnienie środków na organizację szkoleń oraz zakup pomocy dydaktycznych, b) uzupełnianie literatury fachowej dla potrzeb nauczycieli, rodziców i uczniów, c) organizowanie kół zainteresowań.	dyrekcja, bibliotekarz, dyrekcja	plan finansowy, księgozbiór,

	Współpraca z instytucjami wspierającymi	a) ścisłe kontakty z pedagogiem, Policją, szkolenia, interwencje, b) współpraca z PPPP w Rydzynie, kontakty, szkolenia, wskazówki.	pedagog	dziennik
	Modyfikacja dokumentów szkolnych.	a) analiza okresowa dokumentacji szkolnej	dyrekcja, pedagog	
	Ewaluacja działań	a) bieżąca obserwacja, b) analizy okresowe, c) podsumowanie ankiety i analiz.	dyrekcja, pedagog wg potrzeb	sprawozdania pedagoga szkolnego
Zaburzenia emocjonalne, agresja, przemoc				
Cele wychowawcze i profilaktyczne	Zadania szkoły	Uszczegółowione zadania szkoły	Terminy, osoby odpowiedzialne	Sposób monitorowania, uwagi, postulaty
Zapobieganie zachowaniom	Diagnoza	a) obserwacja uczniów w szkole i poza nią, b) wywiad środowiskowy,	pedagog, nauczyciele,	teczki wychowawcy klasy, zeszyty uwag

agresywnym i przemocy	Działania edukacyjno – informacyjne wobec uczniów, rodziców i nauczycieli.	c) analiza dokumentów. Działania wobec uczniów: a) poznanie pojęć: przemoc, agresja, zaburzenia emocjonalne, b) normy społeczno - kulturowe i ich znaczenie w życiu (konstruowanie norm życia klasowego), c) przewidywanie skutków działań i zachowań, d) umiejętność rozładowania napięć, e) tworzenie norm przeciw przemocy, f) kształtowanie umiejętności empatycznych (współdziałanie, niesienie pomocy, wolontariat), g) znajomość instytucji wspierających w sytuacjach trudnych i kryzysowych, h) umiejętność samooceny i samokontroli, i) umiejętność współdziałania z rówieśnikami i dorosłymi. Działania wobec rodziców: a) znajomość wpływu postaw rodzicielskich na zachowanie dziecka (uświadamianie o odpowiedzialności prawnej za czyny dziecka),	dyrekcja, cały rok wychowawcy klas, pedagog nauczyciele, pedagog	ankiety badające poczucie bezpieczeństwa w szkole dziennik pedagoga notatki ze spotkań,

		b) znajomość przepisów prawnych i regulaminów szkolnych, c) stosowanie kar i nagród w wychowaniu. Działania wobec nauczycieli: a) umiejętność prowadzenia rozmowy z uczniem, b) znajomość potrzeb ucznia zwłaszcza w wieku dorastania.	dyrekcja, cały rok	ilość kontaktów ze szkołą
	Planowanie warunków do realizacji zadań	a) zaplanowanie środków finansowych na zakup czasopism, książek i na szkolenia, b) wycieczki integrujące klasę, wycieczki szkolne, c) udział rodziców w imprezach organizowanych na terenie szkoły, d) zorganizowanie zajęć terapeutycznych.	dyrekcja, Rada Rodziców, pedagog	dokumentacja pedagoga
	Współpraca z instytucjami wspierającymi	a) kontakt z pedagogiem szkolnym, b) ścisła współpraca z PPPP w Rydzynie, inspektorem ds. nieletnich, Sądem Rodzinnym?	nauczyciele, pedagog cały rok	analiza dokumentacji
	Modyfikacja	a) analiza szkolnych dokumentów,	Zespół ds.	dokumentacja

	dokumentów szkolnych.	b) dostosowanie przepisów do obowiązujących norm i aktualnych potrzeb szkoły.	nowelizacji aktów wewnętrznych, dyrekcja	
	Ewaluacja działań	a) bieżąca obserwacja zachowań uczniów, b) analiza ocen zachowania, c) ankiety w klasach.	nauczyciele, wychowawcy, cały rok	sprawozdania na koniec każdego semestru.

Postanowienia końcowe:

Treści wychowawcze i profilaktyczne realizowane w szkole ujęte będą także w:

- a) planach pracy poszczególnych przedmiotów i zajęć,
- b) regulaminie organizowania wyjazdów szkolnych,
- c) planie pracy świetlicy szkolnej,
- d) planie pracy biblioteki szkolnej,
- e) planie pracy pedagoga szkolnego.